

Datum van
inontvangstneming

:

19/12/2025

Zaak C-734/25 [Paszokiela]ⁱ

Verzoek om een prejudiciële verwijzing

Datum van indiening:

18 november 2025

Verwijzende rechter:

Sąd Okręgowy w Warszawie (Polen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

17 november 2025

Verzoekende partij:

DD

Verwerende partij:

Bank BPH S.A.

Zaaknummer **XXVIII C 23128/22**

BESLISSING

[OMISSIS]

De Sąd Okręgowy w Warszawie XXVIII Wydział Cywilny (rechter in eerste of tweede aanleg, bevoegd voor burgerlijke zaken, Warschau, Polen) [OMISSIS]

heeft

na [OMISSIS] kennis te hebben genomen van de rechtsvordering van DD

tegen **Bank BPH spółka akcyjna, gevestigd te Gdańsk**, inzake een betaling, subsidiair inzake een [vaststelling]

beslist:

ⁱ Dit is een fictieve naam, die niet overeenkomt met de werkelijke naam van enige partij in de procedure.

I. Krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie wordt het Hof verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Moeten artikel 6, lid 1, en artikel 7, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten en het beginsel van doeltreffendheid in het kader van een door een verkoper met een consument gesloten kredietovereenkomst die in haar geheel nietig is verklaard op grond dat zij oneerlijke bedingen bevat zonder welke zij niet kan voortbestaan, aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen nationale rechtspraak op grond waarvan een door de consument afgelegde verklaring van verrekening van zijn vordering ter zake van de hoofdvordering terugwerkende kracht heeft tot op het tijdstip waarop die vordering opeisbaar is geworden, wat de gevolgen tenietdoet van het feit dat het door de verkoper verschuldigde bedrag niet tijdig is betaald en ertoe leidt dat de wettelijke verpagingsrente die de consument zonder verrekening van de verkoper had moeten ontvangen niet verschuldigd is?”

II. Krachtens artikel 177, lid 1, punt [3¹], van de kodeks postępowania cywilnego (wetboek van burgerlijke rechtsvordering) wordt de behandeling geschorst totdat het Hof de gestelde vraag heeft beantwoord.

[OMISSIS]

MOTIVERING

- 1 Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding en relevante feiten**
- 2 Bij verzoekschrift van 27 november 2022 heeft verzoekster verzocht om verweerster te veroordelen tot betaling van een bedrag van 204 845,29 Poolse zloty (PLN), vermeerderd met de wettelijke verpagingsrente over het tijdvak van 17 oktober 2022 tot op de datum van betaling. Zij heeft haar vordering gemotiveerd door erop te wijzen dat de door partijen gesloten kredietovereenkomst oneerlijke bedingen bevat, dat dit tot gevolg heeft dat de overeenkomst nietig is en dat de bank de tegenwaarde van alle kredietaflossingen aan haar moet terugbetalen.
- 3 In haar verweerschrift heeft verweerster geconcludeerd tot afwijzing van de rechtsvordering op grond dat de overeenkomst niet nietig is en geen oneerlijke bedingen bevat.
- 4 Op grond van het verzamelde bewijsmateriaal heeft de verwijzende rechter de volgende feiten vastgesteld.
- 5 Op 30 juni 2005 hebben verzoekster en GE Money Bank S.A. (verweersters rechtsvoorgangster) een overeenkomst voor een aan de Zwitserse frank (CHF) gekoppeld krediet ten bedrage van 111 320 PLN gesloten.

- 6 De bank heeft een krediet voor een totaalbedrag van 110 000 PLN uitgekeerd. Van 8 juli 2005 tot en met 21 november 2018 heeft de bank uit hoofde van de aflossing van de krediettermijnen en de betaling van de verschuldigde bankkosten in totaal 204 845,29 PLN aan verzoekster in rekening gebracht.
- 7 Op 15 oktober 2022 heeft de bank een brief ontvangen waarin verzoekster haar heeft verzocht om betaling van 204 845,29 PLN als terugbetaling van de bedragen die zij heeft voldaan om de door partijen gesloten nietige kredietovereenkomst ten uitvoer te leggen.
- 8 Bij brief van 6 oktober 2025 heeft verzoekster ten aanzien van verweerster een verklaring van verrekening afgelegd, waarbij zij heeft aangegeven dat zij haar eigen schuldvorderingen wenst te verrekenen met verweersters schuldvordering, die strekt tot aflossing van de tegenwaarde van de hoofdsom van het krediet ten bedrage van 110 000 PLN, en dat zij in dat verband de volgende bedragen wenst te verrekenen:
 - 69 754,03 PLN uit hoofde van de wettelijke verdragingsrente over het tijdvak van 17 oktober 2022 tot en met 6 oktober 2025, die verschuldigd is over een bedrag van 204 845,29 PLN,
 - 204 845,29 PLN, wat de tegenwaarde is van de in het verzoekschrift genoemde krediettermijnen.

9 Toepasselijke bepalingen

10 Pools recht

11 Ustawa-Kodeks cywilny (wet tot vaststelling van het burgerlijk wetboek) van 23 april 1964 (Dz. U. nr. 16, volgnr. 93, zoals gewijzigd; hierna: „k.c.”)

- 12 Bedingen in een consumentenovereenkomst waarover niet afzonderlijk is onderhandeld binden de consument niet, indien zijn rechten en verplichtingen worden vormgegeven op een wijze die in strijd is met wat betaamt in het maatschappelijke verkeer en een kennelijke schending van zijn belangen vormt (oneerlijke contractuele bedingen). Dat geldt niet voor de bedingen over de voornaamste prestaties van de partijen, waaronder de prijs of de vergoeding, indien deze ondubbelzinnig zijn geformuleerd (artikel 385¹, lid 1).
- 13 Indien een beding de consument overeenkomstig lid 1 niet bindt, blijven partijen gebonden door de overeenkomst zonder dat beding (artikel 385¹, lid 2).
- 14 Eenieder die zonder rechtsgrond ten nadele van een ander een vermogensvoordeel heeft verkregen, is verplicht om hem dit voordeel terug te geven in natura en, indien dit niet mogelijk is, om de waarde ervan te vergoeden (artikel 405).
- 15 Het bepaalde in de voorgaande artikelen is met name van toepassing op een onverschuldigde prestatie (artikel 410, lid 1).

- 16 Een betaling is onverschuldigd indien degene die deze heeft verricht daartoe niet verplicht was of niet gebonden was ten aanzien van de begunstigde, of indien de grondslag van de betaling is weggevallen of het doel van de betaling niet is bereikt, of indien de rechtshandeling waarbij de betaling wordt verlangd nietig was en na de betaling niet geldig is geworden (artikel 410, lid 2).
- 17 Wanneer de termijn voor de verrichting van de prestatie niet is vastgesteld of niet uit de aard van de verbintenis voortvloeit, moet de prestatie onverwijld worden verricht nadat de schuldenaar daartoe is aangemaand (artikel 455).
- 18 Indien de schuldenaar achterstand heeft bij de betaling van een geldelijke prestatie, kan de schuldeiser vertragingsrente vorderen, ook al heeft hij geen schade geleden en is de achterstand te wijten is aan omstandigheden die niet aan de schuldenaar kunnen worden toegerekend (artikel 481, lid 1).
- 19 Indien de vertragingsrentevoet niet is gespecificeerd, is wettelijke rente verschuldigd ten belope van de som van de referentierentevoet van de Narodowy Bank Polski vermeerderd met 5,5 procentpunt. Indien een hoger rentetarief voor de schuld wordt gehanteerd, mag de schuldeiser evenwel vertragingsrente tegen dat hogere tarief eisen (artikel 481, lid 2).
- 20 Wanneer twee personen ten aanzien van elkaar zowel schuldenaar als schuldeiser zijn, kan elk van hen zijn schuldvordering verrekenen met die van de wederpartij indien beide vorderingen betrekking hebben op geldsommen of naar soort bepaalde zaken van dezelfde kwaliteit en indien beide vorderingen opeisbaar zijn en voor een rechter of een andere overheidsinstantie kunnen worden gebracht (artikel 498, lid 1).
- 21 Door verrekening vallen de vorderingen tegen elkaar weg tot het bedrag van de lagere vordering (artikel 498, lid 2).
- 22 Verrekening geschiedt door middel van een verklaring aan de wederpartij. De verklaring heeft terugwerkende kracht tot op het tijdstip waarop verrekening mogelijk is geworden (artikel 499).
- 23 **Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (PB 1993, L 95, blz. 29; hierna: „richtlijn 93/13”)**
- 24 De lidstaten bepalen dat oneerlijke bedingen in overeenkomsten tussen een verkoper en een consument onder de in het nationale recht geldende voorwaarden de consument niet binden en dat de overeenkomst voor de partijen bindend blijft indien de overeenkomst zonder de oneerlijke bedingen kan voortbestaan (artikel 6, lid 1).
- 25 De lidstaten zien erop toe dat er in het belang van de consumenten alsmede van de concurrerende verkopers, doeltreffende en geschikte middelen bestaan om een

eind te maken aan het gebruik van oneerlijke bedingen in overeenkomsten tussen consumenten en verkopers (artikel 7, lid 1).

26 Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing – verband tussen de gestelde vraag en de beslechting van de zaak door de verwijzende rechter

- 27 De verwijzende rechter is van oordeel dat de onderzochte kredietovereenkomst oneerlijke contractuele bedingen bevat (artikel 3, lid 1, van richtlijn 93/13). Deze bedingen hebben betrekking op de koppeling van het krediet aan de wisselkoers van de CHF, en zonder deze bedingen kan de overeenkomst niet voortbestaan (artikel 6, lid 1, van richtlijn 93/13). Bijgevolg is de overeenkomst nietig, wat tot gevolg heeft dat beide partijen alle uit hoofde van de overeenkomst verrichte prestaties aan elkaar moeten terugbetalen (artikel 405 k.c., gelezen in samenhang met artikel 410, lid 1, k.c.). Dat betekent dat verzoekster de tegenwaarde van de hoofdsom ten bedrage van 110 000 PLN en verweerster de tegenwaarde van de betaalde krediettermijnen ten bedrage van 204 845,29 PLN moet terugbetalen. Bij de op 15 oktober 2022 betekende brief heeft verzoekster verweerster gesommeerd om het door haar gevorderde bedrag te voldoen, zodat haar vordering opeisbaar is geworden (artikel 455 k.c.) en verweerster tevens wettelijke verdragingsrente verschuldigd is, namelijk over een bedrag van 204 845,29 PLN met betrekking tot het tijdvak van 17 oktober 2022 tot op de datum van betaling (artikel 481, leden 1 en 2, k.c.).
- 28 Om de onderhavige zaak te kunnen beslechten moet met name antwoord worden gegeven op de vraag wat de rechtsgevolgen van verzoeksters verklaring van verrekening van 6 oktober 2025 zijn. De verrekening van schuldvorderingen heeft tot gevolg dat deze tegen elkaar wegvallen tot het bedrag van de lagere schuldvordering (artikel 498, lid 2, k.c.), en een verklaring van verrekening heeft terugwerkende kracht tot op het tijdstip waarop verrekening mogelijk is geworden (artikel 499, tweede volzin, k.c.). Bijgevolg staat het aan de verwijzende rechter om te beoordelen of het feit dat verzoekster haar hoofdvordering en de verschuldigde wettelijke verdragingsrente heeft aangeboden ter verrekening ertoe heeft geleid dat die rente teniet is gegaan.
- 29 Indien ervan wordt uitgegaan dat de verklaring van verrekening ertoe heeft geleid dat de wettelijke verdragingsrente over het verrekenende deel van de hoofdvordering teniet is gegaan, betekent dit dat verzoeksters hoofdvordering ten bedrage van 204 845,29 PLN teniet is gegaan voor een bedrag van 110 000 PLN, zodat de verwijzende rechter verweerster moet veroordelen tot betaling van 94 845,29 PLN (verschil tussen 204 845,29 PLN en 110 000 PLN) en van wettelijke verdragingsrente over het tijdvak van 17 oktober 2022 tot op de datum van betaling. Deze oplossing impliceert derhalve dat verzoekster geen aanspraak kan maken op rente over het bedrag van 110 000 PLN.
- 30 Als daarentegen wordt aangenomen dat verzoekster op goede gronden zowel de hoofdvordering als de rente daarover heeft kunnen verrekenen, moet verweersters vordering ten bedrage van 110 000 PLN worden weggestreept tegen de door

verzoekster ingestelde rentevordering ten bedrage van 69 754,03 PLN (de gekapitaliseerde som van de wettelijke verpagingsrente over het bedrag van 204 845,29 PLN voor het tijdvak van 17 oktober 2022 tot en met 6 oktober 2025) en tegen een deel van haar hoofdvordering ten bedrage van 40 245,97 PLN. In dat geval dient de verwijzende rechter verweerster te veroordelen tot betaling van 164 599,32 PLN (het verschil tussen 204 845,29 PLN en 40 245,97 PLN), vermeerderd met de daarover verschuldigde wettelijke verpagingsrente voor het tijdvak van 7 oktober 2025 tot op de datum van betaling.

- 31 Concluderend, het antwoord op de vraag welke rechtsgevolgen in het licht van richtlijn 93/13 moeten worden verbonden aan het feit dat verzoekster een verklaring van verrekening heeft afgelegd ten aanzien van zowel de ingestelde hoofdvordering als de wettelijke verpagingsrente is van invloed op de beantwoording van de vraag of zij ten aanzien van het tijdvak van 17 oktober 2022 tot en met 6 oktober 2025 aanspraak kan maken op wettelijke verpagingsrente over het bedrag van 204 845,29 PLN.

32 Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing – ten gronde

- 33 In de k.c. is bepaald dat verrekende schuldvorderingen betrekking moeten hebben op geldsommen of naar soort bepaalde zaken van dezelfde kwaliteit en dat de schuldvorderingen opeisbaar moeten zijn en voor een rechter of een andere overheidsinstantie moeten kunnen worden gebracht (artikel 498, lid 1, k.c.). Daarnaast moet de schuldeiser ten aanzien van de wederpartij een verklaring van verrekening afleggen (artikel 499, eerste volzin, k.c.). De kredietneemster heeft aan al deze vereisten voldaan, zodat antwoord moet worden gegeven op de vraag wat de rechtsgevolgen zijn van haar verklaring van verrekening.

- 34 Een verrekening van schuldvorderingen heeft tot gevolg dat beide vorderingen tegen elkaar wegvallen tot het bedrag van de lagere schuldvordering (artikel 498, lid 2, k.c.), en een verklaring van verrekening heeft terugwerkende kracht tot op het tijdstip waarop verrekening mogelijk is geworden (artikel 499, tweede volzin, k.c.). Verrekening is mogelijk vanaf het tijdstip waarop is voldaan aan alle voorwaarden van artikel 498, lid 1, k.c. en derhalve met name wanneer de ter verrekening aangeboden schuldvordering opeisbaar is geworden (in de nationale rechtspraak wordt erop gewezen dat, in tegenstelling tot de letterlijke bewoordingen van voornoemde bepaling, alleen de ter verrekening aangeboden schuldvordering opeisbaar moet zijn, en dat het niet opeisbaar zijn van de tegenvordering geen belemmering voor de verrekening vormt).¹

¹ Zie:

- uitspraak van de Sąd Najwyższy (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Polen; hierna: „SN”) van 21 januari 2004 in zaak IV CK 362/02,

- uitspraak van de SN van 3 april 2014 in zaak V CSK 242/13,

- uitspraak van de SN van 5 maart 2019 in zaak II CSK 41/18.

35 In de nationale rechtsleer wordt aangegeven dat „de terugwerkende kracht van een verklaring van verrekening ertoe leidt dat de rechtsgevolgen die zijn ingetreden tussen het tijdstip waarop de vorderingen verrekenbaar zijn geworden en de indiening van de verklaring moeten worden geacht nietig te zijn. Deze effecten omvatten een aantal gevolgen die voortvloeien uit vertraging en uitstel, zoals de verplichting tot het betalen van verdragingsrente (artikel 481 k.c.).”² De regeling van artikel 499 k.c. is gebaseerd op de eerdere Poolse wettelijke regeling van artikel 254, lid 2, van de kodeks zobowiązań (wetboek verbintenissenrecht), waarin was bepaald dat wanneer de schuldenaar jegens de schuldeiser verklaart een beroep te doen op zijn recht op verrekening, beide vorderingen moeten worden geacht geheel of gedeeltelijk tegen elkaar te zijn weggevallen zodra zij voor verrekenbaar vatbaar zijn geworden. Zoals wordt uiteengezet in de rechtsleer betreffende het burgerlijke recht was de regeling inzake de gevolgen van verrekening van artikel 254, lid 2, van de kodeks zobowiązań in oorsprong gebaseerd op artikel 389 van het Bürgerliche Gesetzbuch (Duits burgerlijk wetboek), waarin is bepaald dat verrekening tot gevolg heeft dat aan elkaar

² Zie A. Rzetecka-Gil in: Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania - część ogólna, LEX/el. 2011, artikel 499, punt 31, alsmede:

- A. Janiak in: Kodeks cywilny. Komentarz. Deel III. Zobowiązania - część ogólna, 2e uitgave, ed. A. Kidyba, Warschau 2014, artikel 499, punt 9,

- A. Olejniczak, System Prawa Prywatnego. Prawo zobowiązań - część ogólna. Deel 6, hoofdstuk 10, § 61, randnummer 66,

- T. Wiśniewski in: Kodeks cywilny. Komentarz. Deel III. Zobowiązania. Część ogólna, 2e uitgave, ed. J. Gudowski, Warschau 2018, artikel 499, punt 9,

- W. Kurowski in: Kodeks cywilny. Komentarz. Deel III. Zobowiązania. Część ogólna (artikelen 353-534), ed. M. Frasz, M. Habdas, Warschau 2018, artikel 499, punt 9,

- M. Gutowski (ed.), Kodeks cywilny. Deel II. Komentarz. Artikelen 353-626. 3e uitgave, Warschau 2022, artikel 499, randnummer 6,

- E. Gniewek, P. Machnikowski (ed.), Kodeks cywilny. Komentarz. 11e uitgave, Warschau 2023, artikel 499, randnummer 11,

- G. Sikorski in: Kodeks cywilny. Komentarz, ed. J. Ciszewski, P. Nazaruk, Warschau 2024, artikel 499, punt 6,

- G. Sikorski in: Kodeks cywilny. Komentarz aktualizowany, ed. P. Nazaruk, LEX/el. 2024, artikel 499, punten 7 en 16,

- M. Załucki (ed.), Kodeks cywilny. Komentarz. 4e uitgave, Warschau 2024, artikel 499, punt 1,

- W. Borysiak (ed.), Kodeks cywilny. Komentarz. 33e uitgave, Warschau 2024, artikel 499, punt 13,

- P. Machnikowski (ed.), Zobowiązania. Część ogólna. Deel II. Komentarz, Warschau 2024, artikel 499, randnummer 28,

- K. Szadkowski, Potrącenie roszczeń o kary umowne ze szczególnym uwzględnieniem kar umownych naliczanych w stosunku do jednostki czasu, PS 2023, nr. 6, blz. 82-103.

beantwoordende schuldvorderingen tenietgaan op het tijdstip waarop zij voor verrekening in aanmerking zijn gekomen. In het licht van deze bepaling heeft een verklaring van verrekening ondanks het rechtsvormende karakter ervan terugwerkende kracht tot op het tijdstip waarop de betreffende schuldvorderingen voor verrekening vatbaar zijn geworden [T. Pfeiffer, in: BGB Kommentar (red. H. Prütting, G. Wegen, G. Weinreich), blz. 664].”³

- 36 Hetzelfde standpunt komt naar voren in de rechtspraak van de SN, die heeft aangegeven dat „een jegens de wederpartij afgelegde verklaring van verrekening terugwerkende kracht heeft tot op het tijdstip waarop verrekening mogelijk is geworden (artikel 499 k.c.). Verrekening wordt mogelijk wanneer de schuldvorderingen verrekenbaar zijn geworden, dat wil zeggen op de datum waarop is voldaan aan de positieve voorwaarden voor verrekening van artikel 498, lid 1, k.c., terwijl tegelijkertijd niet is voldaan aan de negatieve voorwaarden voor een dergelijke verrekening, waaronder die van artikel 505 k.c. Vanaf dat ogenblik verwerft een van de wederzijdse schuldeisers namelijk het recht om de vorderingen te verrekenen, en de gevolgen van de uitoefening van dat recht gaan terug tot op het tijdstip waarop verrekening mogelijk is geworden. Met andere woorden, indien de verklaring van verrekening later wordt afgelegd dan op het tijdstip waarop de vorderingen verrekenbaar zijn geworden, treden deze rechtsgevolgen van rechtswege in alsof de verklaring van verrekening door de daartoe gerechtigde schuldeiser was afgelegd op het tijdstip waarop de vorderingen verrekenbaar zijn geworden (zie uitspraak van de SN van 27 november 2003 in zaak III CK 152/02). Het tenietgaan van verrekende schuldvorderingen heeft tot gevolg dat de rechten ten aanzien van die vorderingen komen te vervallen. Vanaf het ogenblik waarop de terugwerkende kracht van artikel 498, lid 2, gelezen in samenhang met artikel 499 k.c., intreedt, dat wil zeggen vanaf de datum waarop de schuldvorderingen verrekenbaar zijn geworden, moeten de rechtsgevolgen die voortvloeien uit het vermoeden van het bestaan van die vorderingen, die later als gevolg van de verrekening teniet zijn gegaan, worden geacht nietig te zijn. Dat geldt met name voor de in rekening gebrachte rente uit hoofde van vertraging of uitstel ten aanzien van het tijdvak na de datum waarop de verrekening is ingetreden, namelijk voor het deel van elk van de wederzijdse schuldvorderingen waarvan vanaf die datum afstand moet worden gedaan. Dat effect geldt alleen niet voor de over beide tenietgegane schuldvorderingen berekende rente die verschuldigd was tot op het tijdstip waarop de schuldvorderingen verrekenbaar zijn geworden.”⁴

- 37 De hierboven uiteengezette uitlegging van artikel 499 k.c. heeft tot gevolg dat moet worden aangenomen dat wanneer de schuldeiser een verklaring van verrekening heeft afgelegd, hij ten aanzien van de ter verrekening aangeboden hoofdvordering geen aanspraak kan maken op wettelijke verdragingsrente. Het

³ Zie P. Machnikowski (ed.), *Zobowiązania. Część ogólna. Deel II. Komentarz*, Warschau 2024, artikel 499, randnummers 2-3.

⁴ Zie uitspraak van de SN van 3 april 2014 in zaak V CSK 242/13.

afleggen van een dergelijke verklaring ten aanzien van de hoofdvordering, vermeerderd met de wettelijke verpagingsrente, heeft tot gevolg dat de verklaring geen rechtsgevolgen heeft voor zover zij tevens betrekking heeft op de wettelijke verpagingsrente over de ingestelde hoofdvordering.

- 38 In de omstandigheden van onderhavige zaak betekent dit dat de kredietneemster voor het tijdvak van 17 oktober 2022 tot en met 6 oktober 2025 jegens de bank geen aanspraak kan maken op wettelijke verpagingsrente over het bedrag van 204 845,29 PLN, en dat zij de vordering tot betaling van deze rente ten bedrage van 69 754,03 PLN bijgevolg niet op goede gronden heeft kunnen verrekenen. Bijgevolg dient de verwijzende rechter de rechtsvordering op dit punt af te wijzen.
- 39 De verwijzende rechter vraagt zich evenwel af of deze lezing van artikel 499 k.c. niet in strijd is met artikel 6, lid 1, en artikel 7, lid 1, van richtlijn 93/13 en met het beginsel van doeltreffendheid. De eliminatie van de gevolgen van betalingsachterstand en van de in artikel 499 k.c. neergelegde verplichting om wettelijke verpagingsrente te betalen betekent namelijk dat de verkoper geen negatieve gevolgen ondervindt van het feit dat hij de vordering van de consument niet tijdig heeft voldaan. Wanneer geen rekening hoeft te worden gehouden met de verplichting om wettelijke verpagingsrente te betalen, is mogelijkterwijs evenmin sprake van het zogeheten afschrikkende effect dat verkopers ervan moet weerhouden om oneerlijke contractuele bedingen te hanteren. Het belang van de „afschrikkende werking” is meermaals benadrukt in de rechtspraak van het Hof.⁵ Daarin is er tevens op gewezen dat voor het bereiken van de afschrikkende werking die voortvloeit uit artikel 6, lid 1, gelezen in samenhang met artikel 7, lid 1, van richtlijn 93/13 moet worden gezorgd voor passende terugbetalingsverplichtingen ten behoeve van de consument⁶ en dat de uit de nietigverklaring van een overeenkomst voortvloeiende schade niet in gelijke delen mag worden gedragen.⁷
- 40 Daarnaast vervult de wettelijke verpagingsrente verschillende belangrijke functies. Ten eerste is dergelijke rente een bijzondere soort forfaitaire schadevergoeding, aangezien het enkele feit van het gebruik van andermans geld een voordeel voor de schuldenaar en een nadeel voor de schuldeiser oplevert, gelet op de mogelijke toepassingen van het geld, waaronder de mogelijkheid om het op een rentedragende spaarrekening te plaatsen (compenserende functie). Ten tweede is wettelijke verpagingsrente een soort „civielrechtelijke sanctie” voor

⁵ Zie:

- arrest van 14 juni 2012, Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, punt 69,

- arrest van 30 april 2014, Kásler en Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, punt 79.

⁶ Zie arrest van 21 december 2016, Gutiérrez Naranjo e.a., C-154/15, C-307/15 en C-308/15, EU:C:2016:980, punt 63.

⁷ Zie arrest van 16 maart 2023, M.B. e.a. (Gevolgen van de nietigverklaring van een overeenkomst), C-6/22, EU:C:2023:216, punten 24-28.

onbetrouwbare schuldenaren en is zij bedoeld om dergelijke schuldenaren ertoe aan te zetten om hun verplichting zo spoedig mogelijk na te komen (stimulerende, repressieve functie). Ten derde heeft de wettelijke verdragingsrente een valoriserende functie, aangezien zij de schuldeiser compenseert in verband met het verlies aan koopkracht van het geld in de loop van de tijd.⁸ Wanneer aan de consument het recht op wettelijke verdragingsrente wordt ontnomen, betekent dit dat elk van deze functies wordt verzwakt, wat mogelijk inbreuk maakt op het doeltreffendheidsbeginsel. Dit houdt namelijk in dat aan de consument het recht op schadevergoeding uit hoofde van het verloop van de tijd wordt ontnomen en dat tegelijkertijd voor de handelaar geen consequenties worden verbonden aan de verdraging in de nakoming.

- 41 Opgemerkt zij tevens dat het Hof heeft aangegeven dat het in bepaalde situaties in strijd is met artikel 6, lid 1, en artikel 7, lid 1, van richtlijn 93/13 alsook met het doeltreffendheidsbeginsel om aan de consument het recht op verdragingsrente te ontnemen.⁹ Deze uitspraken hadden evenwel betrekking op de rechtsgevolgen van de uitoefening door de bank van haar opschortingsrecht (artikelen 496 en 497 k.c.), terwijl verrekening (artikelen 498 en 499 k.c.) een andere figuur van het burgerlijke recht is. Niettemin verzoekt de verwijzende rechter het Hof om uitsluitel over de vraag of de bepalingen van richtlijn 93/13 zich er ook in het geval van een verklaring van verrekening tegen verzetten dat het recht van de consument op verdragingsrente wordt beperkt.
- 42 Rekening moet tevens worden gehouden met het standpunt dat door advocaat-generaal Spielmann is ingenomen in zijn conclusie in de zaak E. (Verrekening van schuldvorderingen), C-481/24, EU:C:2025:632, waarin hij heeft uiteengezet dat artikel 3, lid 1, artikel 3, lid 3, onder a), en artikel 6, leden 1 en 2, van richtlijn 2011/7/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties aldus moeten worden uitgelegd dat zij zich niet verzetten tegen een nationale regeling die bepaalt dat wettelijke interest voor betalingsachterstand en vergoeding voor invorderingskosten niet verschuldigd zijn aan de schuldeiser wanneer de schuldenaar zijn schuld aan de schuldeiser heeft betaald door middel van een verklaring van verrekening die is gedaan na het verstrijken van de contractueel overeengekomen betalingstermijn, met terugwerkende kracht tot het tijdstip waarop deze verrekening mogelijk werd (punt 57). Deze conclusie heeft evenwel

⁸ Zie A. Rzetecka-Gil, Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania - część ogólna, LEX/el. 2011, artikel 481, punten 16-21.

⁹ Zie:

- arrest van 14 december 2023, Getin Noble Bank (Verjaringstermijn voor vorderingen tot terugbetaling), C-28/22, EU:C:2023:992, punten 85-87,

- beschikking van 8 mei 2024, Santander Bank Polska, C-424/22, EU:C:2024:398, punten 36-37.

betrekking op de uitlegging van de bepalingen van richtlijn 2011/7, niet op die van richtlijn 93/13.

43 Schorsing van de behandeling

44 [OMISSIS].

[OMISSIS]